

M. R.

Badania halsztackich wyrobów żelaznych z Częstochowy

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/4, 653

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nak najnowszych osiągnięć tych badaczy. Zamieszczając poprawne i ciekawe wykresy i rozważania metalurgiczne, autor nie ustrzegł się pewnych niedociągnięć, zwłaszcza podając liczby odbiegające od stanu faktycznego.

M. R.

*

W „Magazynie Niedzielnym” (niedzielnym wydaniu kieleckiego „Słowa Iudu”), nr 294 z 19—20 VI 1965, T. Bartosz zrelacjonował rozmowę z archeologiem z Jutlandii, drem Olfertem Vossem. W czasie pobytu w Polsce ten badacz starożytnego hutnictwa duńskiego zwiedził stanowiska dawnego hutnictwa świętokrzyskiego, wydając niezwykle pozytywną opinię o rezultatach badań nad tym hutnictwem, uzyskanych przez polskich historyków techniki i archeologów. W dziennikarskim ujęciu tak ta opinia wygląda: „Wy jesteście w tej dziedzinie prawdziwymi potentami, partnerami, z którymi współpraca jest przede wszystkim nauką. Niezwykle cenne i dla nas nowe są wasze metody badań. To dla nas wielka inspiracja. Zupełna nowość — wasze badania geofizyczne, metalograficzne, badania z powietrza. Ileż tu bogatych dla nas doświadczeń, wzorów!”

E. O.

BADANIA HALSZTACKICH WYROBÓW ŻELAZNYCH Z CZĘSTOCHOWY

W t. 1 z 1965 r. „Rocznika Muzeum w Częstochowie” ukazała się (ss. 329—400) rozprawa inż. Jerzego Zimnego *Metaloznawcze badania halsztackich wyrobów żelaznych z Częstochowy — Rakowa*. W zespole 31 przedmiotów żelaznych, które znaleziono na szkieletowym cmentarzystku kultury lużyckiej z okresu halsztackiego (700—550 p.n.e.) w Częstochowie—Rakowie, na szczególną uwagę zasłużyły dwie bransolety wykonane ze starożytnego żelaza niklowego pochodzenia meteorytowego: bransoleta nr 2 zawierała 18,25% Ni, bransoleta nr 4 — 12,47% Ni. Dotychczas znany był w Polsce — jak twierdzi autor — tylko jeden okaz siekierki z tuleją ze stanowiska w Wietrznie—Bóbrce o podobnej zawartości niklu. Inż. Zimny przeprowadził badania metaloznawcze bransolet i pozostałych przedmiotów żelaznych, ustalając przebieg ich wykonania.

M. R.

„IZYS POLSKA” W OCZACH HISTORYKA HUTNICTWA

Doc. Jerzy Piaskowski, popularyzujący od kilku lat na łamach prasy technicznej dawne polskie piśmiennictwo hutnicze i odlewnicze¹⁶, opublikował z kolei artykuł „*Izys Polska*” *pierwsze polskie czasopismo technologiczne (1820—1828)* („Wiadomości Hutnicze”, nr 4/1965).

Autor omawia okoliczności założenia czasopisma, przedstawia jego wydawcę, charakteryzuje tematykę i problematykę artykułów. Szczególną uwagę skupia na artykułach z dziedziny hutnictwa oraz przemysłu i rzemiosła metalowego. W załączniku, zatytułowanym *Bibliografia hutnicza „Izys Polskiej”*, podano wykaz tych artykułów obejmujący 111 pozycji.

W zakończeniu artykułu doc. Piaskowski podkreśla, że wydane tomy „*Izys Polskiej*” stanowiły poważne osiągnięcie i przyczyniły się do rozwoju techniki krajowej, aczkolwiek prace ogłoszone w tym czasopiśmie przeważnie nie były oryginalne, lecz oparte na publikacjach zagranicznych.

J. J.

¹⁶ Por. m. in. notatki w nrach 3/1963, 3/1964, 1—2/1965 „Kwartalnika”.